

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ГЕОПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Колмакова О.М., кандидат економічних наук., доцент,
Харківський національний університет
міського господарства ім. О.М. Бекетова, м. Харків, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0908-5445>

Науковці вивчають геополітику під різними кутами зору. С. Сарпонг визначає основні складові геополітики як природні умови країни та її географічне розташування [1]. І. Ковач формує два онтологічні континууми - матеріально-ідеальний та праксисно-науковий, які утворюють онтологічну матрицю геополітики. Використовуючи цю матрицю, ми можемо виділити дев'ять різних типів визначень геополітики: класична геополітика; геополітика як стратегічна географія; когнітивна геополітика; когнітивна геополітика; глобальна [2]. Інші науковці зазначають, що зростання використання відновлюваних джерел енергії джерел енергії ознаменувало початок глобальної енергетичної трансформації зі значними наслідками для геополітики [3]. Починаючи з 1970-х років, поняття «енергетична безпека» все частіше використовується для визначення міжнародної енергетичної політики та забезпечення того, щоб енергетичні питання все частіше розглядалися як невід'ємною частиною «високої політики» [4]. Пандемія Covid-19 внесла свої корективи у бачення того, що таке «геополітика». Геополітика охорони здоров'я є інноваційною субдисципліною в контексті геополітики як синтетичної науки, яка була визначена для адекватного проблематизувати та аналізувати пандемію Covid-19, з якою зіткнувся світ. Дослідницька сфера геополітики охорони здоров'я геополітики здоров'я стосується впливу соціально-географічних, економічних та політичних факторів на загрозу здоров'ю людини як суспільному благу. Транснаціональні корпорації мають значний вплив на геополітику мають транснаціональні корпорації. Корпорації використовують знання та дискурс в інноваціях, стратегії та маркетингових практик для впливу на геополітику [5]. З огляду на вищезазначене, можна виокремити такі фактори, що формують геополітику фактори, що формують геополітику: географічне розташування та наявні природні ресурси, енергетичні ресурси, економічні та політичні чинники, стан здоров'я населення.

Відповідно до методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, інтегральний індекс економічної безпеки інтегральний індекс економічної безпеки складається з 9 середньозважених субіндексів (складових економічної безпеки) [6]:

- 1) виробнича безпека;
- 2) демографічна безпека;
- 3) енергетична безпека;
- 4) зовнішньоекономічна безпека;
- 5) інвестиційно-інноваційна безпека;
- 6) макроекономічна безпека;
- 7) продовольча безпека;
- 8) соціальна безпека;
- 9) фінансова безпека.

Політичні та економічні зміни в сусідніх регіонах часто спричиняють інтенсифікацію міграційних потоків і, як наслідок, зміни в якісному та кількісному якісного та кількісного складу клієнтів. Перша хвиля внутрішньої міграції в Україні припала на 2014-2018 роки. Автором було проведено кластерний аналіз регіонів України за рівнем розвитку та економічної безпеки будівельних підприємств. На основі аналізу було виділено чотири групи регіонів було виділено чотири групи регіонів:

1. Перша група регіонів з найбільш стабільним розвитком будівельної галузі (високі темпи зростання економічної безпеки, будівельного сектору, високі темпи зростання індикаторів економічної безпеки) та віддаленість від зони конфлікту, низькі темпи зростання міграційних потоків (кластер 4).

2. Друга група регіонів є досить нечисленна, з низьким рівнем розвитку будівельного сектору та невеликою кількістю міграційних потоків (кластер 1).

3. До третьої групи увійшли лише три області (найбільші в Україні) з високими темпами зростання індикаторів економічної безпеки та високими міграційними потоками (кластер 3).

4. Четверта група (кластер 2) характеризується великою кількістю міграційних потоків та низькими темпами зростання (Луганська та Донецька області). Близькість до зони бойових дій (Дніпро, Харків, Київ).

Геополітичні трансформації безпосередньо впливають на рівень безпеки будівельної компанії. Кластерний аналіз регіонів України у 2014-2018 роках (під час першої хвилі міграції) ділить їх на чотири кластери і показує, що: близькості зони бойових дій не має негативний

вплив на розвиток будівництва (за винятком районів зони бойових дій себе); пересування внутрішніх мігрантів через соціальні субсидії та зростання попиту на житло дозволило збільшити обсяги будівництва в трьох областях України; відносно безпечна відстань дозволяє регіонам (а їх більшості) активно розвиватися.

Література:

1. Sarpong, Sam. (2021). Geopolitics of Natural Resources. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-22438-7_15-1 (date of application: 28.02.2024).

2. Kovac, I. (2023, December 13). Definitions of Geopolitics. Oxford Research Encyclopedia of International Studies. URL: <https://oxfordre.com/internationalstudies/view/10.1093/acrefore/9780190846626.001.0001/acrefore-9780190846626-e-823> (date of application: 28.02.2024).

3. Van de Graaf, Thijs & Bond, Kingsmill & Overland, Indra. (2019). A New World: The Geopolitics of the Energy Transformation. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.18088.11522> (date of application: 28.02.2024).

4. Dannreuther R (2013) Geopolitics and International Relations of Resources (London: Palgrave Macmillan UK) pp 79–97 DOI: https://doi.org/10.1057/9781137349149_5 (date of application: 28.02.2024).

5. Ustilovska, A., Khalina, V., Smachylo, V., Kolmakova, O., & Chumak, E. (2021). Analysis of the transport industry's personnel. *Sciences of Europe*, (78-2), 61-68.

6. 2013 Guidelines regarding the calculation of the level of economic security of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> (date of application: 28.02.2024).

ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ЕКОНОМІКИ

Корват О.В., кандидат економічних наук, доцент,
НАДІ правового забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України, м. Харків, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7977-6957>

Орієнтація на інноваційний шлях розвитку національної економіки є одним з основних принципів державної інноваційної політики, закріпленим ще з 2002 року Законом України «Про інноваційну діяльність» [1]. Сутність поняття «інноваційний розвиток